

FORLSAG TIL ENDRINGER KOMMUNEDELPLAN, ALTERNATIV 1 (Medfører krav om ny høring)

GENERELT OM BESTEMMELSER OG RETNINGSLINJER

Tema	<i>Om innhold i forslag til bestemmelser</i>	Konsekvenser
Detaljéringsnivå på bestemmelser og retningelinjer	Planforslaget til Kommuneplanens arealdel har en rekke bestemmelser som innebærer strengere bestemmelser og/eller retningelinjer enn gjeldende lover og forskrifter krever.	Dette vil begrense politikernes muligheter til selvstendige valg i kommende planprosesser . I praksis vil politiske organer i Øyer kommune ved dette fraskrive seg mulighet for å ta stilling til spørsmål i den enkelte plansak senere, man overlater i praksis til administrasjon og eventuelt overordnede myndigheter å avvise mulige gode forslag uten politisk behandling.

PLANKART

Forslag nr	Område/formål	Innhold/tekst	Forslag til justering/endring	Kommentar	Ny høring? (J/N)
1		Temakart Friluftsliv og løyper	Tas ut i sin helhet		N
2	BF7 Hundtjønn øvre	Forslag om framtidig fritidsbebyggelse rett øst for Hundtjønna, ovenfor almenningsgrensa.	Området er redusert noe, men hele bør tas ut. Almenningsgrensa bør være byggegrense mot fjellet.		N
3	BB6 Lågenvegen 7		Tas inn i planen		N

BESTEMMELSER OG RETNINGSLINJER

Pkt i best.	Overskrift	Innhold/tekst	Forslag til nytt innhold eller ny tekst	Kommentar	Ny høring? (J/N)
1.1	Rettsvirkning		Første avsnitt erstattes av én setning: Planen gjelder hele kommunen unntatt for areal som inngår i «Kommunedelplan Øyer Sør»		N
		Tredje avsnitt	Siste setning: « <i>Grunnlag</i> » erstattes av « <i>Utgangspunkt</i> ». Det tilføyes: « <i>Endringer ift retningslinjene kan etter vurdering vedtas i reguleringsplaner</i> »		N
		«C. Godkjente reguleringsplaner, nevnt i pkt 11...»	Henvisning rettes til pkt 9.1	Feil i henvisning. Pkt 11 skal være 9.1	N
		«D. ...foran eldre planer eller planbestemmelser....»	Punktet strykes	Unødvendig. Kfr pkt C. Evt må det vises til pkt C. Hvis det siktes til kommunedelplan er det unødvendig, og hvis det siktes til gjeldende reguleringsplaner er det tvil om lovligheten?	N
1.4	Utbyggingsavtaler			Hva er hensikten med denne presiseringen? (Kan diskuteres, men foreslår ikke at dette endres).	-
1.5	Rekkefølge- bestemmelser (PBL§11-9 nr 4)	«Nødvendige rekkefølgekrav skal innarbeides i reguleringsplan og sikre utbygging av teknisk og grønn infrastruktur»	Tas ut. (Både bestemmelse og retningslinjer)	Unødvendig. Bør vurderes i den enkelte plansak. Loven sier at man kan kreve dette. Hva er grønn infrastruktur? Loven nevner «....teknisk infrastruktur, grønnstruktur...».	J
1.6	Universell utforming (PBL§11-9 nr 5)		Punktet strykes	Skjerpelse ift TEK 17 §12-1 mfl. Unødvendig å vise til at tiltak skal være i samsvar med «til enhver tid gjeldende lover og forskrifter» (disse gjelder alltid)	(J)

Pkt i best.	Overskrift	Innhold/tekst	Forslag til nytt innhold eller ny tekst	Kommentar	Ny høring? (J/N)
1.7	Leke-, ute- og oppholdsarealer (PBL§11-9 nr 5)	A: Lekeplass i prosjekter med 8-15 boliger. B: Områdelekeplass for hver 50. bolig. C: Områdelekeplass og sosial møteplass for hver 150. bolig.	B: Krav om lekeplass bør legges inn i bestemmelser for de enkelte boligområder i kommuneplanen	Her er 4 pkt med spesifikke krav etter høring gjort om fra bestemmelser til retningslinjer, og 1 pkt er tatt ut. 1.7 A: Lekeplass i prosjekter med 8-15 boliger. Ikke uvanlig med prosjekter med 8-15 boliger i Øyer. Da kan utbygger pålegges nærlækeplass på grei måte. OK. 1.7 B: Det blir vel få prosjekter med over 50 boliger i Øyer. Hvordan skal det da håndheves / hvem skal bygge lekeplass? => Krav om lekeplass bør legges inn i de enkelte boligområder i kommuneplanen hvis de skal kunne håndheves. 1.7 C: Heller ikke her avklart hvem som skal ha ansvar (kommunen?).	J
1.8	Parkering (PBL§11-9 nr 5)	Omfattende og detaljerte regler.	Punktet gjøres om til retningslinjer, dvs kan eventuelt ta med et generelt punkt om at: «Kravet til parkeringsplasser skal vurderes og angis for hver enkelt plan med basis i retningslinjer gitt under.»	Hvorfor kan ikke dette være retningslinje og endelig bestemmes i reguleringsplaner? Det er gjort diverse endringer i tekst. Detaljerte krav må følge av reguleringsplaner og/eller byggesak under vurdering av hva som bygges. OBS: Pkt B angir 2 plasser pr enhet for all fritidsbebyggelse, ikke hensiktsmessig ved tett utbygging, jf f eks Mosetertoppen sentrum. Bestemmelsen styrker/øker behovet for biltransport. Bør minst kunne ha samme bestemmelse som i Pkt C som gjelder «annen bebyggelse». OBS 2: Det står i parentes i Pkt C at annen	J

Pkt i best.	Overskrift	Innhold/tekst	Forslag til nytt innhold eller ny tekst	Kommentar	Ny høring? (J/N)
				bebygelse er bolig, fritid eller næring, så da opphever det kanskje Pkt B.	
1.9	Energi/klima (PBL§11-9 nr 3)	<p>Bestemmelse: «Byggeområder og bygninger skal lokaliseres og utformes med hensyn til energieffektivitet og fleksible løsninger, jfr forskrift om tekniske krav til byggverk (TEK). For områder som omfattes av konvensjon for fjernvarme, følger det av PBL §27-5 tilknytningsplikt.»</p> <p>Retningslinje: «For ny bebyggelse skal det etableres energiløsninger med bruk av fornybare energikilder. I utbyggingsavtaler for ny bebyggelse eller for større ombygging/rehabilitering, kan det settes krav til vannbåren varme, krav til energieffektivitet, krav om bygging av lavenergiboliger, passivhus eller plusshus.»</p>	<p>Bestemmelsen strykes.</p> <p>Retningslinje strykes.</p>	<p>Dette er en skjerpelse ut over lov-/forskriftskrav uten forbehold/unntak som kan ramme bygninger med lite energibehov (i bla landbruk) og bla bygninger som er kulturminner. Hvorfor skal det være bestemmelser utover TEK 17 Kap 14 og PBL §27-5 som dekker opp alt dette og åpner for fornuftige unntak.</p> <p>Hvis retningslinjen skal beholdes må det defineres hvilken type bebyggelse dette gjelder (gjelder det fritidsboliger spredt i Øyer utenom Hafjell?) og hva som defineres som «fornybare energikilder»</p>	J
1.10	Krav til teknisk og grønn infrastruktur (PBL§11-9 nr 3+4,	Bestemmelse: Pkt A krever at veg, va, el, friareal og miljøtiltak er sikra før utbygging kan finne sted.	Endres slik at det stilles krav om at dette vurderes og medtas etter behov i reguleringsplan og utbyggingsavtale, og at krav kan stilles ved alle utbygginger.	Skjerpelse ved at det stilles generelle krav teknisk infrastruktur bla veg+va+el mm, og at de samme krav gjøres gjeldende for all fritidsbebyggelse (§30-6)	J

Pkt i best.	Overskrift	Innhold/tekst	Forslag til nytt innhold eller ny tekst	Kommentar	Ny høring? (J/N)
	§27 nr 1+2 og §30 nr 6)	<p>Pkt B sier at tilgang GS-veg, kollektivnett og skolekapasitet skal være vurdert.</p> <p><i>Retningslinje:</i></p> <p>Stiller krav om at Statens vegvesen vegenormaler skal legges til grunn ved utforming av veger, gater, fortau og gang-sykkelveger etc.</p>	<p>Alle kravene tas inn som retningslinjer. Spesifisere hva som er «grønn infrastruktur».</p> <p>Under retningslinje vedr vegenormal må det tilføyes at kommunen kan fravike dette kravet etter skjønn i den enkelte plansak.</p>	<p>Det må defineres hva som er «grønn infrastruktur», og avklares om det er tillatt å stille krav om etablering av dette.</p> <p>(Statens vegvesens normaler har f eks ingen dimensjoneringsklasser for veger som tillater større stigning enn 8%. Dette er ikke hensiktsmessig krav i byggeområder for hverken bolig- eller fritidsbebyggelse i Øyer kommune, der en i mange tilfeller typisk må passere mange vegstrekninger med langt større stigning for å i det hele tatt å nå fram til byggeområdene (Fv 361 Sørbygdsvegen, Hundersetervegen, Mosetervegen, Lie-Hornsjøvegen, Nermosvegen, Midtbygdsvegen, Sør-Trettenvegen, Holmsætervegen, Musdalsvegen m fl.). I tillegg vil veger med en slik begrenset stigningsgrad kreve større terrenginngrep og arealbeslag enn veger med større stigning.</p>	
1.12	Landskapstilpassing og estetikk (PBL §11-9 nr 6)	Diverse krav.	Strykes, unntatt pkt C (som kan plasseres annet sted). Eventuelt kun vise til TEK 17 bla § 8-10 (Ikke nødvendig, TEK gjelder uansett).	Skjerpelse ift forskrifter, bør holde med TEK17 bla § 8-10.	J
1.13	Biologisk mangfold (PBL §11-9 nr 6)	Henvisning / sitat fra naturmangfaldloven	Strykes	Naturmangfaldlovens bestemmelser er tilstrekkelige.	N

Pkt i best.	Overskrift	Innhold/tekst	Forslag til nytt innhold eller ny tekst	Kommentar	Ny høring? (J/N)
1.14	Bevaring av bygninger og annet kulturmiljø (PBL §11-9 nr 7)	Pkt A krav om «...tas vare på som bruksressurs og istandsettes...»	Strykes. Eventuelt kun vise til KML §1 og angi at den skal følges. Ikke nødvendig, gjelder uansett.	Skjerpelse ift KML. Bør holde med KML.	J
		Pkt B Krav om oversending kulturminnemyndighet	Strykes. Eventuelt kun vise til KML §9.. (Ikke nødvendig, gjelder uansett.)	En ren presiserering av KML. Ikke nødvendig.	N
		Pkt C Krav om meldinger til kulturminnemyndigheten for bygninger eldre enn 1900.	Strykes. Vise til KML generelt og §25 spesielt (som angir 1850 som grense)	Skjerpelse mht bygninger fra perioden 1850-1900. Dette er et nyinnført pkt ift 2016-utg, endret etter høring. Krever trolig ny høring hvis det ikke tas ut. Trolig mange bygg fra perioden 1850-1900.	N (Obs se kom-mentar-felt)
		Retningslinjer: Omfattende opplisting som stort sett siterer krav i lover og forskrifter.	Strykes.	Lover og forskrifter bør være dekkende.	N
1.15	Fareområder – Naturfare (PBL §11-9 nr 8)	Pkt A	Strykes. Eventuelt kun vise til at TEK 17 §7 skal ivaretas. (Ikke nødvendig, gjelder uansett.)	Skjerpelse ift TEK. TEK bør være dekkende.	J
		Pkt B «..-for å dokumentere eventuelt skredfare eller flomfare...»	Strykes. Det bør evt korrigeres slik at det dokumenteres at det ikke er slik fare.	Krav følger av TEK17. Alle områder der det er eller kan være slik fare blir da uansett uaktuelle.	J
		Pkt C Sone på 20m ved bekker og elver.	Strykes. Eventuelt kun vise til at TEK 17 §7-2 skal ivaretas. (Ikke nødvendig, gjelder uansett.)	Skjerpelse ift TEK.	J
		Pkt D Sikringstiltak mot flom og skred før utbygging.	Strykes. Eventuelt kun vise til TEK17 §7. (Ikke nødvendig, gjelder uansett.)	Skjerpelse ift TEK	J
		Pkt E Krav om ROS-analyse	Strykes	Dekkes av pkt 1.21	N

Pkt i best.	Overskrift	Innhold/tekst	Forslag til nytt innhold eller ny tekst	Kommentar	Ny høring? (J/N)
1.16	Fareområder – Høyspent (PBL §11-8)	Bestemmelse: Om at fareområder for høyspent skal reguleres.	Strykes	Krav om fareområder ved høyspent følger av pbl og veileder for reguleringsplan mv.	N
		Retningslinje: Definerer undersøkelsesplikt og sikkerhetsavstander ift spenning.	Strykes	Sikkerhetsavstander bør ikke angis generelt. Er utenfor kommunens kompetanseområde. Sikkerhetsavstander fra linjer skal normalt angis av linjeeeiere ifbm den enkelte plan.	N
1.17	Støy (PBL §11-9 nr 6)	Diverse krav	Strykes. Kun vise til TEK 17 § 8-10 og § 13-6 og retningslinje T-1442. (Ikke nødvendig, gjelder uansett.)	Skjerpelse ift TEK	J
1.19	Grunnforurensing (PBL §11-9 nr 6)		Strykes. Eventuelt retningslinje som viser til loven. (Ikke nødvendig, gjelder uansett.)	Følger av Forurensingsloven kap 2	N
1.20	Radon (PBL §11-9 nr 6)		Strykes. Eventuelt retningslinjer som viser lov og forskrift. (Ikke nødvendig, gjelder uansett.)	Følger av TEK 17	N
1.21	ROS-analyse (PBL §4-3)	Pkt A gjentar lovens krav og krever at dette også skal gjøres ved «tomtedelingsplan og alle enkelttiltak» Pkt B Ytterligere krav Pkt C Ytterligere krav	Strykes, eller eventuelt forenkles/modereres.	Skjerpelse ift PBL. Krav om ROS er gitt i pbl og forskrifter og ivaretas av Fylkesmann/DSB ved planbehandling. Dette bør være tilstrekkelig. Hva begrunner skjerpelse i Øyer kommune? ROS er ikke nødvendig for tomtedelingsplaner eller enkelttiltak når disse er iht reguleringsplan der det iht lov og forskrift er gjennomført ROS-analyse. (Krav om bruk av ØK sin sjekkliste er tatt ut).	J (eller kfr m FM/ DSB)

Pkt i best.	Overskrift	Innhold/tekst	Forslag til nytt innhold eller ny tekst	Kommentar	Ny høring? (J/N)
1.23	Byggegrenser langs vassdrag (PBL § 11-9 nr 3)		Justere ordlyden «bekker med helårs vannføring», til «bekker med årssikker vannføring iht definisjon i Vannressursloven §3» = «vannføring som ved middeltemperatur over frysepunktet ikke tørker ut av naturlige årsaker oftere enn hvert tiende år i gjennomsnitt».	Spesifikke bestemmelser beholdt, mens unntaksregel er gjort om til retningslinje, dvs bør være enten/eller for begge. <i>I pkt B er det bl.a. anført at tiltak etter pbl § 1-6 første ledd ikke kan settes i verk nærmere vassdrag enn 50 m fra innsjøer, elver og bekker med helårs vannføring uten reguleringsplan. Når det gjelder begrepet «helårs vannføring» bør det settes en klarer definisjon, f.eks. iht vannressursloven, da dette slik det står vil kunne gi uklarhet mht størrelse på vassdraget og eventuelt omfatte svært mange mindre bekkefar hvis det tolkes strengt, slik at dette i praksis vil kunne omfatte svært store deler av kommuneplanens arealer.</i>	N (el kfr m NVE)
2.1	Felles bestemmelser for bygeområder (PBL 11-7 nr 1)	Pkt B gir spesifikke regler for beregning av % BYA	Strykes. Evt reduseres til kun å angi at grad av utnytting skal angis i %-BYA for bolig- og fritidsbebyggelse. At det skal beregnes iht TEK/veileder trenger ikke angis. (Gjelder uansett).	Her innføres flere nye regler i strid med TEK. Det er angitt at det skal regnes % mellom bebygd areal og ubebygd del av tomten. TEK 17 § 5 og Veiledning om grad av utnytting angir bebygd areal og tomteareal. Punktet er også i strid med TEK §5 som angir at for kjøpesentre og forretninger «så skal grad av utnytting alltid fastsettes som prosent bruksareal (BRA)».	J
2.2.1	Fellesbestemmelser for boligbebyggelse	Pkt A-I angir omfattende og svært detaljerte krav til all bebyggelse.	Alle punkter gjøres om til retningslinjer. Enkelte punkter vurderes tatt ut.	Her er nå omfattende retningslinjer endret til bestemmelser, etter høring. Kan kreve	J/N (OBS: Se kommentarfeltet)

Pkt i best.	Overskrift	Innhold/tekst	Forslag til nytt innhold eller ny tekst	Kommentar	Ny høring? (J/N)
	(PBL § 11-7 nr 1 og §11-9 nr 1 og 5)			ny høring hvis det ikke flyttes tilbake fra bestemmelser til retningslinjer.	
	Krav om bruk av fornybare ressurser	I pkt 2.2.1 er kravet om å benytte fornybare ressurser fjernet etter høring.	Tas inn igjen: «Ved utbygging skal det legges vekt på fornybare ressurser, fortrinnsvis tre». Siste setning om hvorfor kan slettes.		N
2.2.4	Fradeling av boligtomter og fortetting i eksisterende byggeområder for boliger. (PBL § 11-7 nr 1 og §11-9 nr 1 og 5)	Detaljerte bestemmelser knytta til bla fradeling og rekkefølge ift tillatelse.	Strykes. Eventuelt at det tas inn som retningslinjer. Kun vise til PBL og Matrikkelloven i bestemmelser.	Er dette en type bestemmelser som skal medtas her? Er forholdet til Matrikkelloven §10 om tillatelse vurdert? Og er forholdet til eventuell seksjonering vurdert?	J
2.3 / 2.3.1	Fellesbestemmels er for fritidsbebyggelse (PBL § 11-7 nr 1 og §11-9 nr 1 og 5)	Bestemmelse og retningslinjer generelt	Bestemmelser / retningslinjer må gi åpning for at bestemmelser kan endres etter vurdering gjennom reguleringsplan. Retningslinjen om bygging i bratt terreng tas ut. Retningslinjen om at områder i bratt terreng ikke skal reguleres tas ut, slik at slike spørsmål kan vurderes politisk i Planutvalg og Kommunestyre. Alle punkter gjøres om til retningslinjer.	Her er nå omfattende retningslinjer endret til bestemmelser etter høring. Dette krever trolig nytt offentlig ettersyn hvis de ikke flyttes tilbake til å være retningslinjer. Her er det satt bestemmelser som er like detaljerte som i en reguleringsplan. Greit for områder med fritidsboliger som ikke er omfattet av reguleringsplan. Dette må imidlertid kunne fravikes i nye områder der det skal lages egne reguleringsplaner. I retningslinje pkt B er anført at «Terren med større helning enn 1:5 bør ikke bygges ut. Terren med større helning enn 1:3 skal ikke bygges ut og heller ikke reguleres til	J

Pkt i best.	Overskrift	Innhold/tekst	Forslag til nytt innhold eller ny tekst	Kommentar	Ny høring? (J/N)
				<p>utbyggingsformål». (Understreking fra bestemmelsene).</p> <p>Så strenge bestemmelser og retningslinjer, særlig siste setning om at det heller ikke kan reguleres, setter en <u>begrensing på hva som kan bli gjenstand for politisk behandling</u>. Mulige reguleringsprosesser vil kunne ta hensyn til spesielle forhold i den enkelte sak, noe som ikke er praktisk mulig gjennom en kommuneplan. Videre bør Øyer kommune, for nettopp å spare uberørt terreng og bevare fjellområdene uberørt, finne fram til gode måter å bygge i bratt terreng. Eksempelvis kan bygging i bratt terreng i noen tilfeller åpne for at bebyggelse kan legges på steder som i fjernvirkning er mindre eksponert i fjellområder / områder med lite vegetasjon.</p> <p>I saksframlegget er det anført at man etter høring ikke ser behov for å endre retningslinjen ift bygging i bratt terreng fordi denne er basert på departementets veileder T-1450. Denne retningslinjen, særlig presiseringen om at det heller ikke skal reguleres vil kunne gi problemer ift en situasjon der politikere ønsker å ta stilling til konkrete forslag. Det kan stilles spørsmål ved om det er fornuftig av Øyer kommune å slavisk følge, samt skjerpe ordlyden i den</p>	

Pkt i best.	Overskrift	Innhold/tekst	Forslag til nytt innhold eller ny tekst	Kommentar	Ny høring? (J/N)
				generelle veilederen til departementet uten en konkret vurdering av hvilke konsekvenser dette kan gi.	
		Retningslinje , 2.3.1 B om bygging i bratt terreng.	Retningslinjen om bygging i bratt terreng tas ut. Her står det at terreng som heller mer enn 1:5 ikke bør bygges ut. Endres til 1:4.		N
		Bestemmelsen, 2.3.1 Generelt	Presisering av punktet ved å ha det som <u>bestemmelser</u> når det gjelder bebyggelse i eksisterende hytteområder og <u>retningslinjer</u> for utarbeidelse av nye reguleringsplaner.		N
		Bestemmelsen, 2.3.1 pkt I: «Dominerende elementer tillates ikke»	Tas ut og flyttes til retningslinjer i pkt 2.3.3		N
2.3.2.1	Nye byggeområder avsatt til fritidsbebyggelse med høy standard		Strykes	Det er gitt detaljerte krav til fritidsbebyggelsen, dvs det som typisk uansett avklares gjennom reguleringsplanen. Retningslinje trenger ikke vise til kommunestyrevedtak, som gjelder.	J
2.3.2.2	Nye byggeområder avsatt til fritidsbebyggelse med middels standard		Strykes	Som over.	J
2.3.3	Fritidsbebyggelse - nåværende		Samme som 2.3.1	Samme som 2.3.1	J

Pkt i best.	Overskrift	Innhold/tekst	Forslag til nytt innhold eller ny tekst	Kommentar	Ny høring? (J/N)
2.4	Sentrums-områder og arealer for kombinert bebyggelse og anleggsformål		Bestemmelse ved forretning må justeres slik at grad av utnytting ved forretning angis med BRA. Bestemmelser gjøres mindre detaljerte.	Bestemmelse om bla BYA% er ikke i samsvar med TEK 17 § 5-1?	N
2.6	Offentlig eller privat tjenesteyting		Det er angitt at forholdet til «kulturminner og listeført kirke» skal avklares. Setningen tas ut.	Følger av KML, PBL.	J (el kfr OFK)
2.7	Næringsbebyggelse		Som 2.4 (Forretningsformål).	Som 2.4. (I bestemmelsen er det også angitt at grad av utnytting skal angis i %-BYA og at det skal beregnes i samsvar med TEK, noe som er i motstrid).	N
2.8	Fritids og turistformål		-	(Det er lagt inn ny bestemmelse med krav om reguleringsplan for videre utvikling av campingplassene Blomberg, Glomstad og Odden.)	J (el høre berørte)
4.1.1	Landbruksbebyggelse i LNFR-område	Landbruksbebyggelse definert.	Strykes. Eventuelt endres til retningslinjer.	Skjerpelse	J
4.1.2	Kårbolig	Omfattende bestemmelser som er justert.	Strykes. Eventuelt endres til retningslinjer.	Skjerpelse	J
4.1.3	Seterbebyggelse og bebyggelse knyttet til utnytting av skog- og utmarksressurser i LNFR-område	Bestemmelse som hindrer enhver utvikling.	Strykes. Eventuelt endres til retningslinjer.	Skjerpelse	J
6.2.2	Høyspent		Henvisning til 1.16 strykes.	1.16. er foreslått fjernet, se over.	N
6.3	Støysoner		Henvisning til 1.17 strykes.	1.17. er foreslått fjernet, se over.	N

<i>Pkt i best.</i>	<i>Overskrift</i>	<i>Innhold/tekst</i>	<i>Forslag til nytt innhold eller ny tekst</i>	<i>Kommentar</i>	<i>Ny høring? (J/N)</i>
8.1	Restriksjons-bestemmelser for Tretten vannverk		Sone II B pkt 4 endres til: Det tillates ikke lagring av plantevernmidler eller andre kjemikalier.		N